

Es compra qualsevol sang

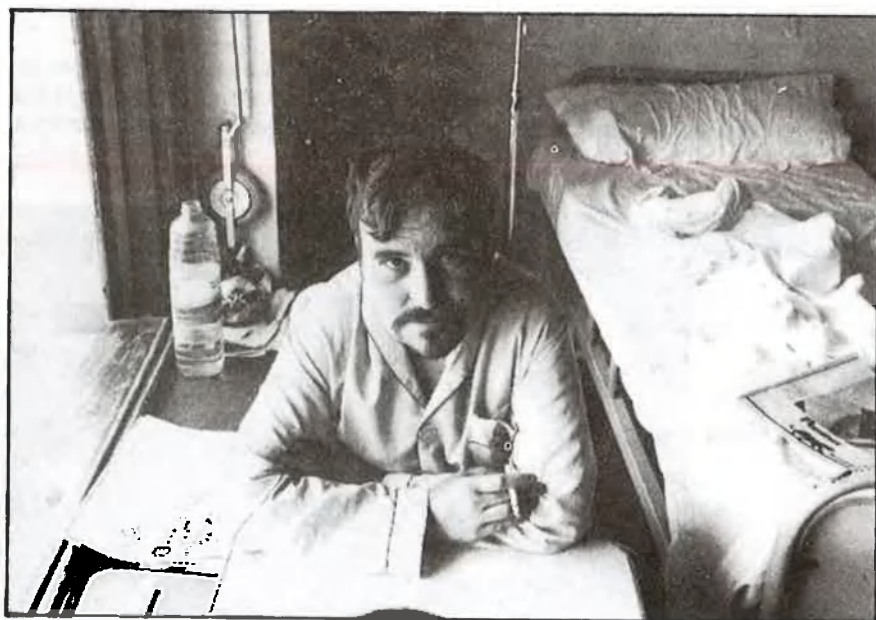

/ J. Vicent

Quan arriben a la ciutat, els marginats pregunten de seguida on hi ha el vampir

El negoci dels vampirs

La venda de plasma sanguini encara és un bon negoci, un negoci sense cap escrúpol, on els homes es deixen la vida en les xeringues. Parats, alcohòlics i «yonkies» continuen sent els clients habituals dels hemobancs privats, una iniciativa que va sorgir des de la indústria farmacèutica. Les condicions en què es realitzen les transfusions són controlables molt difícilment; els resultats que se'n poden derivar són ben perillosos. Ara la Conselleria de Sanitat estudia un pla per a acabar amb les presumptes irregularitats d'aquests centres.

Àngel Moreno va agafar l'hepatitis en un banc privat de plasmafèresi

/ M. Molines

Pàrr DEL BURGO

Angel Moreno, transeünt de vint-i-vuit anys i ex-donant professional de plasma sanguini, que se sap punt per punt tot allò que envolta el submón dels qui viuen del vampir, ha confessat a EL TEMPS que «el cinquanta per cent dels qui van a punxar a aquests centres tenen hepatitis». Ell mateix la va agafar en un hemobanc de Múrcia, filial d'un altre que hi ha a València, el de Camacho; i ara, després de la segona recaiguda, s'ha promès de no tornar-se a punxar, li hi va la vida.

La primera cosa que coneix un transeünt quan arriba a València són les adreces dels tres hemobancs, també denominats vampirs, on poden vendre el seu plasma sanguini. Àngel Moreno Zapico va caure en la temptació de visitar-ne un arran de la invi-

tació que li va fer un amic «és una forma còmoda de guanyar-se mil peles», i tots dos van fer-hi cap. L'amic va ser graficat amb vint duros per dur un nou donant.

«La primera vegada vaig anar a punxar a Camacho, i l'endemà vaig punxar a Domingo.» Després d'un dia de descans, Àngel començà, una altra volta, el cercle viciós, «perquè ells et diuen que pots punxar cada tres dies i, a més, et gratifiquen amb 500 o 1.000 peles, quan ja t'han fet cinc *dobles*». Els cinc dobles que assenyala l'ex-donant corresponen a deu bosses de 450 cc.

Els preus de cada extracció varien segons el centre. El més baix és el que paga Montoro, que és el pitjor considerat dins el gremi —segons assenyala Àngel Moreno— «perquè allí van tots els qui estan acabats, et fan una botella quan estàs dèbil i l'única prova que et fan és punxar-te en el dit. Has de cridar amb un dia d'antelació, i encara així et pot tocar el número quaranta. Encara que Montoro punxa només a la vesprada, sempre té la sala d'espera plena de gent. Allí s'apleguen tots els bufats i els *yonkies*, perquè el control és menor.

«Diners embuixats»

Jo vaig punxar des de novembre fins a gener, i puc assegurar que els diners que ens pagaven estaven embuixats, perquè, si has d'anar a dinar, ja et gastes 500 o 600 pesetes, i si, després, a mitja vesprada, tens una baixada de tensió, t'has de fer

/ J. Vicent

Jaume Puig, donant professional de plasma

/ J. Vicent

«Conec gent que té hepatitis i han anat a punxar»

una copa i ja ho has perdut tot; l'endemà, has de tornar a punxar» —ens conta Àngel.

Quan les venes dels braços se li van endurir com un pneumàtic, Àngel va decidir d'anar-se'n a Sevilla, a fer-s'hi la vida, però abans va passar per Múrcia i, juntament amb un amic, van anar a punxar-se. «Jo crec que això és com el *xut*, perquè quan t'has punxat per primera volta, torques i torques, fins que agarres l'hepatitis; la primera cosa que vam fer només arribar a Múrcia va ser anar a una filial de l'hemobanc de Camacho. Quan vaig entrar, vaig dir que punxava a Camacho de València, i vaig veure que el gota a gota era

a mig omplir i que tenia la goma de l'anterior; bé, més tard, de camí cap a Sevilla, vaig començar a trobar-me malament, vaig anar a un hospital i em van dir que tenia hepatitis B, allí vaig estar un mes i mig convalescent.»

Tot i això, quan va arribar a València en falles, encara convalescent, tornà a provar. «Vaig punxar dues voltes a Camacho i a Domingo. Com que Camacho fa una anàlisi de la bossa que et traueu, quan vaig tornar la segona vegada, em va dir que l'antigen d'Austràlia, que és el que defineix l'hepatitis, havia eixit positiu i que descansara un mes. Me'n vaig anar a Montoro, perquè necessitava pasta per a anar-me'n a Catalunya. Em van fer l'anàlisi del dit —per a conèixer l'hematòcrit— i vaig entrar a punxar. Em va dir que me'n trauria una bossa, però jo li vaig dir que me'n traguera dues, perquè no pagava la pena punxar per sis-cents pesetes; me'n va traure dues, un poc reticent.»

Premis cada deu bosses

Àngel conta que la tàctica a seguir en aquest hemobanc és que el primer dia te'n trauen una bossa només, i els altres dues, però per a completar-ne deu i rebre el premi, sempre duen una bossa d'avantatge. «Al final, resulta que te'n trauen onze, i les mil pesetes que et donen com a gratificació per haver-te fet cinc dobles no són tals, perquè es cobren la que et trauen de més i, al final, el premi es queda en cinc-cents.»

Beneficis a l'engròs

Els tres hemobancs de València que compren plasma sanguini a tots els qui s'hi ofereixen paguen distintes quantitats per la mateixa extracció. Domingo, que entre els que punxen és el millor conceptuat, abona 1.300 pessetes i un entrepà —més un suc de taronja—. Camacho paga 1.350 pesetes i regala un batut. I Montoro n'abona 1.250. La tarifa dels premis també oscil·la. I tots mantenen la gratificació per a aquell qui faça cinc *dobles* —deu bosses—, encara que, sovint, quan estan a punt de cobrar aquesta quantitat, els diuen que estan dèbils i retarden el pagament.

EL TEMPS ha pogut saber que, per un litre de plasma fresc, la indústria farmacèutica paga 6.500 pesetes, i això suposa que per cada litre que extrauen als professionals, el banc es fa amb 4.000 pessetes de beneficis. Segons fonts del Ministeri de Sanitat, durant 1983 es van realitzar a València 35.070 extraccions de plasma. Del total, 8.892 van correspondre a l'hemobanc de Montoro, 9.758 al banc privat de Serrano Camacho i 16.420 al centre de Lerma Belenguer.

El transeünt afirma que la tercera vegada que anà a punxar-se a Montoro li va eixir un líquid groc. «Em va dir que em fera una anàlisi, per veure si tenia hepatitis; l'endemà, m'ingressaven en l'Hospital General.»

Àngel Moreno afirma que el noranta per cent dels qui van a punxar-se a Montoro tenen hepatitis i que el cinquanta per cent dels qui viuen del vampir són, igualment, hepàtics. «Els qui tenen carnet de Sanitat com a donants —indica Àngel— ens diuen que, si Sanitat feia una inspecció, el noranta per cent dels qui punxem no podríem fer-ho.

El transeünt conta, també, que en algun dels hemobancs quan estàs dèbil donen sobres amb continguts vitamínics, «i així pots punxar cada dia. Això és un negoci per a tota la vida, perquè, mentre hi haja atur, és l'única manera de traure't quatre mil pessetes a la setmana; de totes formes, també hi ha molts que prefereixen anar a punxar perquè s'estan de pispar».

Els hospitals públics contra els bancs privats de plasmafèresi

/ Molins

L'estat no s'atreveix a suprimir-los

Un hematòleg, cap de servei d'un hospital públic, manifestà: «el que és clar és que l'estat no s'atreveix a suprimir d'una manotada els bancs privats de plasmafèresi, perquè la

Història de L'ART CATALÀ

F. Miralles, F. Fontbona, J. R. Triadó, J. Garriga, N. de Dalmases, A. José i Pitarch.
Fotografies de F. Català-Roca.

Per primera vegada al seu abast, la més completa història de l'art català. Un excepcional testimoni de les més nobles manifestacions de la nostra cultura al llarg de deu segles.

- 8 volums a tot color
- 2056 fotografies
- 2320 pàgines
- enquadernats en pell
- paper couché de 160 g

UN LLIBRE D'OBSEQUI PER A VOSTÈ.

Per a tots el lectors de «El Temps», un llibre gratuït. Només cal enviar la butlleta o còpia. Us farem arribar el llibre i la informació sense compromís de la Història de l'Art Català.

Retallar i enviar a: Apartat de Correus n.º 1944. 46080-VALÈNCIA.

Nom .....
 Adreça .....
 Població ..... C. Postal .....
 Telèfon ..... Ofici .....

